

Коз көне бакчада эш аз түгел. Агач-куакларнын картайган ботакларын кисеп алырга. Кискән урыннарын бакчада кулланыла торган кайнатылган сумала яки майлы буяу белән буяп куярга. Кояшлы көндә жимеш агачлары көвсәләрен агартып чыгабыз. Анын очен шулай ук махсус эшләнгән акрил буяу кулланырга була. Бу буяу очен янгырлар куркыныч түгел. Быел коз бик коры килде, шунын очен жимеш агачлары белән куакларга яхшылап су сибәбез. Күпчеллык чәчәкләрне дә суга туендырып калу зарур. Көздән суган белән сарымсак утыртып калдырабыз. Сарымсакны утыртмаган булсагыз, ашыгыгыз. Көзгә суганны жир тунарга атна-ун көн кала утыртасы була.

Жимеш агачларын козен сентябрь азагыннан октябрь уртасына кадәр, жылы нава торышы булганда утырталар. Ин яхшысы – яфраклар коелып беткәч. Шулай ук жир суынып бетмәсен, агач тамырлары 4 градуска кадәр жылы булганда үсә. Шуны истә тотыгыз – ботен жимеш агачларын да козен утырт-мыйлар. Кышны груша, алмагач, чия, алыча, миләш, себер сливасы яхшы кышлый. Ә менә абрикос, персик, төче чия (черешня) агачларын язын утырту хәерле, ди тәҗрибәле бакчачылар. Яшь үсенте янына таяк утыртып, бәйләп кую хәерле. Аннары 3 литр жылы су сибегез. Дым кибүне акрынайту очен, агач тобенә мульча салыгыз, чонки агачны салкыннардан саклай. Барлык агачларны коз көне акка буяп калдырсагыз яхшы булыр, дигән кинәштә Мордовия бакчачылары.

Менә эшләрнен берничәсе генә. Тагы чүп үләннәрдән арыну да бик тө кирәкле эшләрнен берсе. Жирне сукалап калдырсан, киләсе елда берничә проблемадан арынасын дигән сүз: жир йомшара, чүп үлән тамырлары үлә, божәкләр кими...

Коз быел жылысы белән күнелгә хуш килде. Бакчаларда планлаштырган эшләрне башкарып чыгарга да унай.

Наилә НАСЫРОВА